

Kmetijske in rokodelske Novice.

Na svetlobo dane od c. k. krajske kmetijske družbe.

Tečaj VI.

V sredo 22. listopada 1848.

List 47.

Moj svèt.

(Sonet.)

Prijatelj ljubi! brez britkost življenje —
Resnica je, kar pravim — nima cene.
Le ta, ki mu cvetlica v roki zvène,
Vé, kak prijetno njeno je cvetenje.

De zdravje dar je, ti le govorjenje
Pové, če te bolezen ne zadéne;
Če nisi vidil kóčice leséne,
Ti je v poslopji bivati terpljenje.

Zatoraj če se pot ti v gojzd zavije,
Ne žéli, de bi, ako zvezdic éde,
Ne bodeš vidil, drevje obletélo.

Res, de skoz golo se oko veseló
Zamakne v žarke zvezd in lune bléde,
Pa tudi burja huje tul' in brije.

—č.

Slovenci!

Slišali ste, de je pravična reč zmagala na Dunaji, in de je zaterta glava tiste kače, ki je ostrupenila že sereca mnogih ljudi. Razkropljena je hudobna derhal, ktera je spodkopovala naše cesarstvo, de bi razpadlo saksebi in se potopilo v brezdnó brezpostavnosti, kjer ni človek ne svojiga premoženja, ne svojiga življenja svest, — kjer ni vére ne reda, — kjer kupčija in kmetija jenjate, — kjer le kri pobitih staršev, bratov in prijatlov zemljo móči!

Hvala Bogú! de nas je otel hude nevarnosti, v ktero nas je iz mnogih deželá vkup znešena derhal na Dunaji pogrezniti hotla. Moč naše serčne armade jo je razterla, in ne le pošteni Dunajčanje, ampak pošteni ljudjé vsih avstrijskih deželá, in — kakor v mnogih tujih Novicah beremo — še clo Francozje in Angličani se veselijo, de je hudobna derhal premagana, ktera bi bila sicer vesolno vojsko po celi Evropi vžgala, če bi bila zmagala. In še clo Francozje tako govoré, nam je to nar gotovši porošstvo, de prizadevanje imenovane derhali ni hrepenenje po postavni svobodí, ampak po razdjanji vsiga obstoječiga.

Sej so nam dobri Cesar vse obljubili, kar koli ljudstva po pameti le pozeleti zamorejo, in so to obljubo že večkrat s svojo cesarsko besedo poterdili. Oni nam tedej ne bojo nikdar nič več nazaj vzeli, in ljudstva Jim tudi nikdar več ne bojo nazaj dale, kar

jim po cesarski obljubi gré. Če pa ustava, po kateri bomo nove dobrote prejeli, še izdelana ni, niso Cesar krivi, ampak tisti sovražniki na Dunaji, ki so deržavni zbor z drugimi rečmi motili in zaderževali, ktere ne segajo v ustavo. Bogú nej bo potoženo! de je tudi tacih poslancov, ki so izdajavci svobode in pa podkopevavci naše sreče, ki po pismih ali z besedo ljudí motijo in jih sleparijo, de se nimajo na obljube Cesarja zanašati, de bo šlo vse nazaj, in tacih gerdih laži več.

Pošteni ljudjé se sicer ne dajo zmotiti od tacih podpihovavcov, ali dosti je tudi tacih, ki vsako reč berž verjamejo, posebno če je slaba, kér mislijo: „ta mora vender to nar bolje vediti, ki je v zboru na Dunaji bil.“

Ljubi prijatli! ta in ta je sedel zares v zboru — pa prašajte druge: ali je kaj v zboru govoril? dajte ga po zastopnih možéh poprašati, de naj razloži natanjko, kaj de se je vse v zboru govorilo — in emolknil bo kakor mutec. Za mizo v oštari ali med nezastopnimi ljudmi je lahko jezik brusiti, mogočnika se delati, zabavljati, zaničevati, natolcevati in lahkoverni množici glave méšati — ali vse druga je, ako taciga širokoustnika zveden mož krepko nagovori in spricanje tega, kar je govoril, terja.

Tako storite tudi vi, pošteni Slovenci! Če vam kdo kake za vas slabe reči pripoveduje, če čez Cesarja in njegove ukaze govori, primite ga, de vam jih pričó gosposke še enkrat pové. Vaša dolžnost je to storiti, kér gré za Vašo srečo. Če se skaže, de je ta človek resnico govoril, imate po tem pravico, se na Dunaj pritožiti, de se vam kej napčniga ne bo zgodilo. Sicer boste pa spoznali, koliko imate tacim zapejlivcam verjeti.

Ravno tako storite tudi s pismi tacih ljudi, ki se Vaše prijatle sliji. Ako Vas kakošno pismo straši, de ne gré po pravici, razglasite pismo, in pritožite se. Sej so nam Cesar 15. sušca dovoljenje dali odkritoserčno pisati, kar koli hočemo. Ta svoboda ni samo nam vrednikam dana, ampak vsacimu človeku.

Le očitno, očitno nej bo vse! Kdor resnico govori, mu ni treba kotov ali oštarij iskati. Boste vidili, kako bojo po tem taki podpihovavci jezik za zobmi deržali.

Kdor dan današnji resnico govori, se mu tudi ni treba bati, de bi ga gospóska prijéla, zakaj Cesar so nam svobodno govorjenje in pisanje s cesarsko besedo vgotovili.